02/10/2023

Κισάμου Αμφιλόχιος: Μετεωρισμοί, πομφόλυγες και φληναφήματα των καιρών

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κισάμου και Σελίνου

Το προβληματισμό του τόσο για το επίκαιρο θέμα της έκδοσης των νέων ταυτοτήτων όσο και για τα όσα συμβαίνουν το τελευταίο διάστημα στον δημόσιο βίο της χώρας μας μοιράζεται ο Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος .

Στο άρθρο του με τίτλο: “Μετεωρισμοί, πομφόλυγες και φληναφήματα των καιρών”, μεταξύ άλλων, σημειώνει ότι: *“Σοβαρότητα και ρεαλισμό έχει ανάγκη ο τόπος και οι κοινωνίες μας· σοβαρότητα και ρεαλισμό επιτάσσουν τα προβλήματα και οι δυσκολίες των καιρών. Σοβαρότητα, ρεαλισμό και ενότητα και όχι πομφόλυγες και φληναφήματα”*

.

Αναλυτικά το κείμενο του Σεβασμιωτάτου κ. Αμφιλοχίου:

Στο έργο του Ντοστογιέφσκι είναι εξαιρετικά σημαντική η σχέση του προσώπου με την ελευθερία αλλά και η σχέση της ελευθερίας με το ζήτημα της ευθύνης για τον άλλο. Σχετικά δε με την ολοκλήρωση του προσώπου, γίνεται αναφορά σε δύο πρόσωπα, στον Αλιόσα Καραμάζοβ και στον Γέροντα Ζωσιμά. Ο δεύτερος συμβουλεύει να αισθάνεται κανείς υπεύθυνος για τις αμαρτίες και τα παραπτώματα των άλλων. Πρόκειται για ένα παράλογο για την ανθρώπινη λογική κανόνα, που όμως δίνει τη λύση στη φιλοσοφική θεώρηση του Ιβάν και στον Μεγάλο του Ιεροεξεταστή. Συμπερασματικά, η ελευθερία του προσώπου, κατά τον Ντοστογιέφσκι, σημαίνει ότι η ανθρώπινη φύση διαθέτει την δυνατότητα αποδέσμευσης από το πεδίο ανάγκης και έχει την δυνατότητα υπέρβασης της αναγκαιότητας, με το να ορίζει τι θέλει, σε πείσμα αλλότριων επιταγών.

Πολύς ο λόγος των τελευταίων καιρών περί των νέων, ψηφιακών, ταυτοτήτων. Της αναγκαιότητας τους, της ασφάλειας τους, της υποχρεωτικότητας τους, κ.α., η έκδοση των οποίων έχει ήδη αρχίσει. Διαβεβαιώνει ο καθ΄ ύλην αρμόδιος Υπουργός (Ψηφιακής Διακυβέρνησης) «.. η νέα ταυτότητα είναι μια πολύ ασφαλής ταυτότητα», ανακοινώνοντας επίσης ότι η νέα αυτή, ψηφιακή ταυτότητα, θα περιέχει «ένα καινούριο αριθμό». «...Από τον Δεκέμβριο και μετά στην ταυτότητα θα έχουμε και τον προσωπικό μας αριθμό, που, έχει νομοθετηθεί εδώ και περίπου 2 χρόνια, και θα είναι το ΑΦΜ συν άλλα τρία αριθμητικά στοιχεία. ..Ο προσωπικός αυτός αριθμός θα τυπώνεται στο πίσω μέρος της ταυτότητας σε σημείο που έχει αφεθεί». Συνεπώς... «ο προσωπικός αριθμός» θα ορίζει και θα οριοθετεί, πλέον, την ταυτότητα του προσώπου; Σε ερώτηση δημοσιογράφου της ΕΡΤ «τι είναι το τσιπάκι στις νέες ταυτότητες» η εκπρόσωπος Τύπου της ΕΛΑΣ καΚωνσταντία Δημογλίδου, απάντησε: «Δεν υπάρχει κανένα θέμα γεωεντοπισμού από το τσιπάκι. Η μόνη περίπτωση που σε πολλά εισαγωγικά θα εντοπίζεται ένας πολίτης είναι κατά τον διαβατηριακό έλεγχο που θα σκανάρεται η ταυτότητα και θα φαίνεται ότι περνάει από την χώρα μας σε μία άλλη χώρα», συμπληρώνοντας «το λεγόμενο τσιπάκι της ταυτότητας θα περιέχει ακριβώς αυτά τα χαρακτηριστικά που θα έχει πάνω και θα φαίνονται στην ταυτότητα. Επιπρόσθετα περιέχει την φωτογραφία και το δακτυλικό αποτύπωμα».

Τι σημαίνει αυτό; Ότι εκτός από τον «προσωπικό αριθμό» και την δυνατότητα «να αποθηκευτούν στοιχεία που απαιτούνται από τις Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εάν αποφασισθεί να συμπεριληφθούν στο εν λόγω μέσο», σύμφωνα με το πρόσφατο ΦΕΚ(Β΄824/17.02.2023), η έκδοση των νέων, ψηφιακών ταυτοτήτων, συνοδεύεται από την επανεισαγωγή της υποχρεωτικής δακτυλοσκόπησης του συνόλου του πληθυσμού που, μόλις το 2000, είχε καταργηθεί ως προσβολή των προσωπικών δεδομένων και της αξίας του

ανθρώπου! (ΚΥΑ, υπ. αρ. 8200/0-441210/17.7.2000 ΦΕΚ Β΄879). Όπως δε αναφέρει χαρακτηριστικά η με αριθμό 510/17/15-05-2000 γνωμοδότηση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, υπό τον τότε Πρόεδρο της κ. Κωνσταντίνο Δαφέρμο: «..Κατά την κοινή αντίληψη, το αποτύπωμα (η 'σήμανση') συνδέεται με την υποψία ή διαπίστωση εγκληματικής δραστηριότητας ('σεσημασμένοι'), η απόδοση της οποίας, έστω και εν δυνάμει στο σύνολο του Ελληνικού λαού, υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο και προσβάλλει την προστατευόμενη από το Σύνταγμα αξία του ανθρώπου», καθώς κρίθηκε ότι «.. το δακτυλικό αποτύπωμα είναι προσωπικό δεδομένο που ο πολίτης δεν οφείλει να προσκομίσει, παρά μόνο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που σχετίζονται με την τέλεση αξιόποινης πράξης» (Π.Δ. 342/1977, άρθρα 27-29).

Συμφωνούμε λοιπόν με τον κ. Υπουργό ότι «.. η ταυτότητα δεν έχει σχέση με το τι πιστεύουμε», έχει όμως σχέση με «το πόσο ασφαλείς νιώθουμε». Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός πολιτών που δεν αισθάνεται καθόλου ασφαλής με την σκέψη ότι θα αναγνωρίζεται και θα ταυτίζεται, πλέον, με ένα «προσωπικό αριθμό». Τρόμο προκαλεί η σκέψη ότι, σύμφωνα με την τροποποίηση στο πρόσφατο ΦΕΚ (Β΄824/17.02.2023), οι Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης θα μπορούν, αυθαίρετα και εν αγνοία του κατόχου της ταυτότητας; «να αποθηκεύουν στοιχεία.. εάν αποφασισθεί να συμπεριληφθούν στο εν λόγω μέσο», στο τσιπάκι δηλαδή που είπε η κα εκπρόσωπος της ΕΛΑΣ. Φόβο και τρόμο προκαλεί, επίσης, σε πλήθος πολιτών, η σκέψη του «ποιός» μπορεί, μελλοντικά, να χειρίζεται τις Ηλεκτρονικές αυτές Υπηρεσίες ως και το «τι» στοιχεία μπορεί να αποθηκεύσει. Σε συνδυασμό δε με το γεγονός ότι δεν έχει απαντηθεί το «ποιός» θα διαχειρίζεται τις βάσεις δεδομένων ως και το εάν θα μπορεί να αποθηκεύονται προσωπικά δεδομένα ερήμην του κατόχου της ταυτότητας, είναι προφανώς κατανοητό και αντιληπτό ότι όλα αυτά τα θέματα και ερωτήματα δεν έχουν σχέση με.. «δεισιδαιμονίες», «παραθρησκευτικούς», «χριστιανοταλιμπανιστές», «σκοταδιστές», «συνωμοσιολόγους», «προφητολόγους» ως και με ότι άλλο θέλουν – επιχειρούν κάποιοι να στοχοποιήσουν όσους «ελεύθερα συλλογόνται» καθώς, ως λέει και ο Ρήγας Φεραίος, «Όποιος ελεύθερα συλλογάται, συλλογάται καλά».

Όσο λοιπόν όλα αυτά τα ερωτήματα, θέματα και αγωνίες θα μένουν αναπάντητα και μετέωρα, τόσο η δυσπιστία θα αυξάνεται. Το πιο συνετό, κατά την ταπεινή μας άποψη; Η μη υποχρεωτικότητα αλλαγής της ταυτότητας. Αφού και σε ένα πλήθος άλλων Ευρωπαϊκών Χωρών (Αυστρία, Δανία, Φιλανδία, Γαλλία, Ισλανδία, Γερμανία, Ουγγαρία, Ιταλία, Λιθουανία, Σλοβενία, Σουηδία, Ελβετία, κ.α.) υπάρχει η δυνατότητα ταυτοπροσωπίας με επιλογή του πολίτη (ταυτότητας, διαβατηρίου, διπλώματος οδήγησης), γιατί και οι πολίτες της Ελλάδας να μην επιλέγουν ελεύθερα ποιο δημόσιο έγγραφο τους διευκολύνει στις συναλλαγές τους; Αυτό, είναι σίγουρο, θα άρει τις όποιες καχυποψίες και θα αποσοβήσει τις πάσης φύσεως πιθανές κοινωνικές εντάσεις, διασφαλίζοντας, σε κρίσιμους καιρούς, την

περιπόθητη και απαραίτητη ενότητα.

Προεκτείνοντας τον παραπάνω συλλογισμό, σκέφτομαι: Ενώ σε ένα μεγάλο μέρος της Χώρας μας, καθημαγμένο από τα ακραία καιρικά φαινόμενα που το έπληξαν, προσπαθούν οι χιλιάδες συμπολίτες μας, θύματα των φαινομένων αυτών, να ξαναπάρουν τις ζωές τους πίσω· ενώ, σύμφωνα και με τον αρμόδιο Υπουργό, τα φαινόμενα παραβατικότητας ανηλίκων αυξάνονται επικίνδυνα· ενώ, σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε η ΕΚΠΟΙΖΩ στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Reverter», με την συνεργασία του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου για το μέγεθος της ενεργειακής κρίσης στην Χώρα μας, μεγάλο μερίδιο νοικοκυριών κινδυνεύουν από ενεργειακή φτώχεια. Χαρακτηριστικό το γεγονός ότι τα μισά νοικοκυριά αναφέρουν πως δεν μπορούν να διατηρήσουν τα σπίτια τους επαρκώς ζεστά ή δροσερά, το 1/5 των νοικοκυριών αναφέρει καθυστερήσεις στους λογαριασμούς ενέργειας· ενώ περίπου το 5% δηλώνει ότι έχει διακοπεί η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος/φυσικού αερίου τους τελευταίους 12 μήνες. Επιπλέον: ενώ, σύμφωνα με τα ευρήματα της ίδιας έρευνας, περίπου το 1/3 των νοικοκυριών αναφέρουν προβλήματα υγείας, που σχετίζονται με την ανεπαρκή θέρμανση ή/και την παρουσία υψηλής υγρασίας στο σπίτι (36,15%), και περίπου το 80% των νοικοκυριών έχουν περιορίσει τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας, περισσότερο από το 75% τη χρήση θέρμανσης και περίπου το 50% τη χρήση ζεστού νερού για να μπορούν να πληρώσουν την ενέργεια τους τελευταίους 12 μήνες· ενώ ένα στα δύο νοικοκυριά έχει περικόψει τις δαπάνες φαγητού· ενώ ένα στα πέντε τις δαπάνες για φάρμακα, το δε 2,5% των συμμετεχόντων δηλώνει ότι δεν θερμαίνει καθόλου την κατοικία του.

Ενώ λοιπόν συμβαίνουν όλα αυτά τα τραγικά και στενάχωρα που συνθλίβουν τα νοικοκυριά και τις ζωές χιλιάδων συμπολιτών-συνανθρώπων μας· γεγονότα που θα έπρεπε όλους να μας πονούν και να μας θέτουν ενώπιον των ευθυνών μας, τι συμβαίνει στην σφαίρα του δημόσιου και όχι μόνον βίου; Πομφόλυγες και φληναφήματα, άρτοι και θεάματα, μοιάζει να είναι τα κυρίαρχα των καιρών μας. Ο ιδιωτικός βίος, τινών εκ των δημοσίων και όχι μόνον προσώπων, εκτίθεται και προβάλλεται από τους ίδιους, σαν να είναι θέμα που αφορά τον δημόσιο βίο, που δίνει λύσεις στα προβλήματα και τις αγωνίες του λαού. Προς τι τέτοια και τόση προβολή της ιδιωτικής ζωής; τι εξυπηρετεί; μήπως την.. επιβολή; Γιατί θα πρέπει οι εκατοντάδες- χιλιάδες Ελληνικές παραδοσιακές οικογένειες να υποβάλλονται, τα παιδιά και τα εγγόνια τους, σε όλη αυτή την έκθεση της ιδιωτικής ζωής όσων επιλέγουν να ζουν την ζωή τους όπως επιλέγουν; Σε εποχές ακόρεστου δικαιωματισμού όπου οι πάντες έχουν-διεκδικούν δικαιώματα (καλώς το πράττουν) η παραδοσιακή Ελληνική οικογένεια που θέλει να θρέψει και να αναθρέψει τα παιδιά της με τα ζώπυρα νάματα της πίστης, της παράδοσης, της ιστορίας και του πολιτισμού αυτού του τόπου, δεν έχει δικαίωμα τα μέλη της να μην γίνονται αποδέκτες τόσης και τέτοιας έκθεσης και έντασης της ιδιωτικής ζωής όσων ζουν

όπως επιλέγουν; Η αποδοχή θα πρέπει να είναι μονόπλευρη; Ο σεβασμός στις επιλογές και στάσεις ζωής της πλειονοψηφίας ενός λαού είναι... ομοφοβία και ρατσισμός; Σοβαρότητα και ρεαλισμό έχει ανάγκη ο τόπος και οι κοινωνίες μας· σοβαρότητα και ρεαλισμό επιτάσσουν τα προβλήματα και οι δυσκολίες των καιρών. Σοβαρότητα, ρεαλισμό και ενότητα και όχι πομφόλυγες και φληναφήματα.

Κλείνω, τον φτωχό αυτό προβληματισμό, δανειζόμενος τους λόγους ενός μεγάλου Έλληνα. «Ποιος θα φανταζότανε ποτέ ότι σε μέρες ειρήνης κι ευημερίας η χάρις θα μπορούσε να υποτιμηθεί; Και όμως» – «Βαρύς ο κόσμος να τον ζήσεις, όμως για λίγη περηφάνια το άξιζε». (Οδυσσέας Ελύτης).